

Vedrørende behov for ny sjølokalitet Litlebø – Nordic Halibut AS

Bakgrunn

Nordic Halibut AS viser til oversendt søknad om etablering av ny sjølokalitet for oppdrett av kveite.

Nordic Halibut har gjennom flere tiår bygget opp kveite som en kommersiell oppdrettsart, med tydelig forankring på Nordmøre. Selskapet representerer i dag en betydelig arbeidsplass og en viktig verdiskaper i regionen, med omfattende positive ringvirkninger gjennom sysselsetting, innkjøp fra lokalt næringsliv og etablering av nye anlegg innen en fremtidsrettet havbruksnæring.

Første sjølokalitet ble etablert på Lyngstad i daværende Eide kommune i 1999. Siden den gang har selskapet målrettet utviklet kompetanse, teknologi og produksjonsmodeller som har bidratt til å etablere kveite som en seriøs og bærekraftig oppdrettsart i Norge.

Nordic Halibut har i dag 4 sjølokaliteter i kommunene Hustadvika og Gjemnes, lokalitetene er i full drift. Nordic Halibut har de siste årene gjort store steg fremover produksjonsmessig, og er nå kommet til et punkt hvor produksjonen er stabil med forutsigbar økning av tilgjengelig settefisk som kan settes til sjø.

Vekststrategien er tydelig: produksjonen må skaleres opp til et nivå som gir grunnlag for økonomisk bærekraftig biomasse. En slik oppskalering vil gi stordriftsfordeler gjennom mer effektiv ressursutnyttelse, styrket driftsøkonomi og en mer samlet og robust produksjonsstruktur.

Geografisk nærhet mellom leddene i verdikjeden er en nøkkelfaktor for å lykkes, og legger grunnlaget for en helhetlig og bærekraftig produksjon fra genetikk til ferdig produkt.

I samme periode som oppdrettet har utviklet seg er også markedet gradvis bygget opp. Arten er i dag etterspurt, med stabilt høye priser. Dette gir et solid fundament for langsiktig verdiskaping, stabile arbeidsplasser og videre regional utvikling.

Om kveite som oppdrettsart

Erfaring viser at kveite har flere egenskaper som gjør arten godt egnet i et bærekraftperspektiv:

- Robust art med gode forutsetninger for høy fiskehelse og velferd
- Lav risiko for rømming, og høy gjenfangst ved eventuelle hendelser
- Begrenset overlevelse i naturen, som reduserer risiko for genetisk påvirkning
- Kveite fremstår som en gunstig art, blant annet fordi produksjonen i liten grad berøres av enkelte biologiske utfordringer som er utbredt i lakseoppdrett, herunder lakselus

Dette gir høy biosikkerhet sammenlignet med mange andre arter, og kveite fremstår som en trygg og fremtidsrettet satsing, som etter vår vurdering bør prioriteres ved tildeling av nye tillatelser.

Arealbruk og prioriteringer

Bærekraftig forvaltning av sjøarealer forutsetter god balanse mellom havbruk, miljøhensyn, fiskeri og friluftsliv. Den omsøkte lokaliteten er valgt etter grundige vurderinger av planstatus, biologiske behov, avstand til andre lokaliteter og hensynet til øvrige brukerinteresser.

Kveite har andre biologiske behov enn laks og torsk som viser god dyrevelferd også på mer eksponerte lokaliteter. Kveite har lavere toleranse for sterk strøm, høy bølgeeksponering og åpne havforhold. Som flatfisk veksler kveita mellom bunn- og pelagisk atferd, og foretrekker lokaliteter med mer rolige miljøforhold.

Nordic Halibut har derfor en bevisst strategi om å etablere lokaliteter i fjordsystemer med lav til moderat strøm og begrenset eksponering. Dette gir:

- stabile produksjonsforhold
- redusert stressnivå
- bedre fiskehelse

Effektiv arealbruk forutsetter differensiering, fordi ulike arter stiller ulike krav til blant annet eksponering, strømforhold, driftsopplegg og biologiske forutsetninger. En slik differensiering i arealforvaltningen bidrar til bedre samlet ressursutnyttelse og færre interessekonflikter.

Miljø og sameksistens

Kveiteoppdrett er en skånsom produksjonsform:

- Kveita holdes med lavere tetthet, har lavere fôrforbruk per arealenhet og gir samlet sett mye mindre organisk utslipp til resipienten enn bl.a. lakseoppdrett. Dette reduserer risikoen for påvirkning på bunnfauna og omkringliggende naturtyper. Se faglig redegjørelse fra Oceva AS som er vedlagt søknaden; «Sammenligning av organisk belastning ved kveite- og lakseoppdrett».
  - Dagens drift innebærer ingen badebehandlinger, og kveite har heller ikke utfordringer med lus.
  - Lav produksjonsintensitet og lang syklus gir gradvise utslipp og gode muligheter for kontinuerlig miljøovervåkning
  - God avstand til andre anlegg reduserer smitterisiko og samlet belastning
  - Lokaliteten er også vurdert til å ha begrenset konflikt med andre brukerinteresser, herunder friluftsliv, fiske, ferdsel og nærliggende bebyggelse.
-

Behov for lokaliteten

Nordic Halibut har valgt å videreutvikle satsingen på kveiteoppdrett på bakgrunn av økende etterspørsel i markedet og gode forutsetninger for videre vekst. Som en del av denne satsingen er det under oppføring et større stamfisk-, yngel- og settefiskanlegg i Tingvoll kommune. For at denne investeringen skal kunne gi ønsket effekt er det en nødvendig forutsetning at det er tilgjengelige sjølokaliteter som kan ta imot settefisk ved utsett. Uten tilstrekkelig sjøkapasitet vil den planlagte produksjonsøkningen ikke kunne realiseres, og den landbaserte satsingen vil dermed ikke kunne utnyttes som forutsatt.

Manglende tilgang på nye sjølokaliteter vil bremse videre utvikling, det vil direkte svekke:

- økonomisk bærekraft
- sysselsetting
- lokal verdiskaping
- evnen til videre investeringer og miljøforbedringer

Manglende tilgang på nye lokaliteter vil dermed ha klare negative konsekvenser, både for selskapet og for bidraget vårt til regionen.

Selskapet har i dag produksjon av settefisk ved Tjeldbergodden og Henda. Utsett av fisk har økt 250 000 i 2021 til 750 000 i 2025. Det legges til grunn at produksjonskapasiteten vil øke ytterligere når anlegget i Tingvoll kommune etter planen står ferdig i 2027. Det foreligger også avtaler om levering av settefisk fra Sande Seafarm og Sogn Akva, noe som bidrar til å underbygge den planlagte produksjonsutviklingen.

Det arbeides også aktivt med utvikling av produktlinjer og prosesseringskapasitet regionalt.

En ny sjølokalitet vil bidra til:

- nye arbeidsplasser
- styrket leverandørindustri
- økt aktivitet innen transport, service og havnetjenester
- en bærekraftig og framtidsrettet produksjonsform, med gode forutsetninger for å bidra til økt matproduksjon med lav miljøbelastning.

Videre er det strategisk ønskelig å etablere flere lokaliteter i samme geografiske område. Dette gir:

- bedre logistikk
- mer effektiv ressursutnyttelse
- lavere samlet miljøbelastning gjennom koordinert drift

Den omsøkte lokaliteten er vurdert som svært godt egnet av både Nordic Halibut og uavhengige fagkyndige rådgivere med relevant kompetanse.

Konklusjon

Søknaden bygger på grundige vurderinger av biologiske forhold, arealbruk, miljøhensyn og øvrige interesser i området. På bakgrunn av de opplysningene som foreligger, fremstår den omsøkte lokaliteten som svært godt egnet for oppdrett av kveite.

Lokaliteten er bl.a. vurdert ut fra kveitens biologiske behov og de naturgitte forholdene på stedet. Vi mener kveiteoppdrett kan utnytte arealer som i mindre grad er egnet for mer eksponerte arter, og at driften kan gjennomføres med lavere miljøbelastning sammenlignet med mer intensive oppdrettsformer. Lokaliteten synes også å ha begrenset konflikt med andre brukerinteresser.

Nordic Halibut har over tid arbeidet systematisk for å identifisere egnede sjølokaliteter for kveiteoppdrett. Flere lokaliteter er vurdert, men ikke alle er egnet for kveite. Samtidig har selskapet fått avslag på tre av tre søknader om nye sjølokaliteter. Situasjonen er derfor nå blitt svært krevende. Tilgang på nye egnede sjølokaliteter er ikke bare viktig, men avgjørende for å kunne realisere den landbaserte satsingen på økt produksjon av stamfisk, yngel og settefisk, og for å sikre videre vekst i produksjonen av bærekraftig mat.

Dersom det ikke gis tilgang på nye sjølokaliteter, vil konsekvensen være at den pågående satsingen på land ikke kan utnyttes som forutsatt. Det vil i praksis svekke grunnlaget for videre vekst, redusere effekten av allerede gjennomførte investeringer og begrense selskapets mulighet til å bidra til ytterligere arbeidsplasser, leverandøraktivitet og regional verdiskaping. Den omsøkte lokaliteten er derfor ikke bare et ønskelig tiltak, men en nødvendig forutsetning for at satsingen skal kunne lykkes.

Lokalitet Litlebø er av svært stor betydning for Nordic Halibut sin videre utvikling, og søknaden må anses som meget viktig for selskapets mulighet til å realisere den pågående satsingen på landbasert produksjon og videre vekst i sjø. Nordic Halibut ber derfor om at behovet for lokaliteten og de argumentene som er fremført i dette brevet, tillegges betydelig vekt i den videre behandlingen av saken.

Dersom det er behov for ytterligere opplysninger eller avklaringer, stiller vi oss gjerne til disposisjon.

Med vennlig hilsen

Nordic Halibut AS